

24.6.2010

PAZIŅOJUMS KOMITEJAS LOCEKĻIEM

Temats: Lūgumraksts Nr. 1921/2009, ko iesniedza Vācijas valstspiederīgais *Jörg Mittmann*, par nodokļu maksājumiem trīs valstīs

1. Lūgumraksta kopsavilkums

Lūgumraksta iesniedzējs, Vācijas pilsonis, kas ir darbinieks Šveices uzņēmumā, kurā viņš kādu laiku strādāja Austrijā, norāda, ka, tā kā viņš pastāvīgi dzīvo Vācijā, tad nodokļu deklarācija viņam jāiesniedz šajā valstī. Austrijas kompetentās iestādes arī ir pieprasījušas nodokļu deklarācijas iesniegšanu par laika posmu, kurā lūgumraksta iesniedzējs strādāja Austrijā. Lūgumraksta iesniedzējs nezina, kurš divpusējais nodokļu nolīgums ir piemērots viņa situācijā. Attiecībā uz darba periodu Austrijā viņš pēc vairākiem gadiem saņēmis atmaksu par nodokļiem, kas piemēroti Šveicē, šādi rodot iespēju samaksāt Austrijas nodokļu iestādēm. Tomēr Austrijas nodokļu iestādes pieprasījušas papildu nodokļu maksājumus, kā arī procentus par novēlotu maksājuma veikšanu. Lūgumraksta iesniedzējs norāda, ka šī prasība nav taisnīga, jo viņš pats nav guvis labumu no novēlotās nodokļa maksāšanas. Attiecīgajā laika posmā viņš maksājis nodokļus Šveicē, un minēto summu aizturējušas Šveices nodokļu iestādes. Viņa apelācija Austrijas kompetentajām iestādēm par papildu nodokli un procentu maksājumu ir noraidīta. Lūgumraksta iesniedzējs lūdz Austrijas kompetentās iestādes atteikties no viņam izvirzītajām prasībām. Viņš arī norāda, ka, kaut arī uzņēmumiem kļūst arvien vieglāk darboties pārrobežu līmenī, situācija, kas saistīta ar nodokļu maksājumiem un attiecas uz tādiem pārrobežu darba ņēmējiem kā lūgumraksta iesniedzējs, kļūst arvien sarežģītāka. Tādēļ viņš lūdz vienkāršot un precizēt noteikumus un savstarpējos nolīgumus, kas noslēgti starp dažādu valstu ieņēmumu varas iestādēm, attiecībā uz nodokļu prasību atrisināšanu.

2. Pieņemamība

Atzīts par pieņemamu 2010. gada 30. martā. Komisijai pieprasīta informācija saskaņā ar Reglamenta 202. panta 6. punktu.

3. Komisijas atbilde, kas saņemta 2010. gada 24. jūnijā

„Lūgumraksta iesniedzējs, Vācijas pilsonis, kas dzīvo Vācijā, bet strādā Šveices uzņēmumā, 2000. un 2001. gadā projekta ietvaros bijis norīkots darbā Austrijā. Nodokļus viņš nomaksājis Šveicē, lai gan saskaņā ar konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, viņam šie nodokļi bija jāmaksā Austrijā. Austrijas kompetentais ieņēmumu dienests pieprasījis viņam samaksāt ne vien nesamaksātos nodokļus, bet arī soda naudu par novēlotu deklarācijas iesniegšanu, kavējuma procentus par novēlotu maksājuma veikšanu un soda naudu par nodokļu maksājuma kavējumu.

Lūgumraksta iesniedzējs ierosina, ka:

- Austrijas ieņēmumu dienestam būtu jāatceļ soda nauda par novēlotu deklarācijas iesniegšanu un kavējuma procenti;
- ieņēmumu dienestiem būtu savstarpēji jāvienojas par to, kurš dienests kādus nodokļus saņems, un šīs summas arī kopīgi jāaprēķina. Tādā gadījumā viņam nebūtu jāmaksā ne soda nauda par novēlotu deklarācijas iesniegšanu, ne arī kavējuma procenti, jo nodokļus viņš ir samaksājis noteiktajā termiņā.

Vispirms kopumā jānorāda, ka tiesību akti tiešo nodokļu piemērošanas jomā ES šobrīd ir diezgan vāji saskaņoti. Tāpat ES nav saskaņota arī nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanas sistēma, jo līdz šim Eiropas Savienības tiesiskā regulējuma ietvaros vēl nav pieņemts neviens unificēšanas vai tuvināšanas pasākums, kura mērķis būt novērst nodokļu dubultu uzlikšanu fiziskām personām. Tāpat arī ES tiesību akti īpaši neietekmē konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu noslēgšanu, kā arī to piemērošanu un interpretāciju dalībvalstīs.

Jāmin arī, ka nodokļu dubultā uzlikšana un ar to saistīto problēmu novēršana ir viens no iekšējā tirgus pareizas darbības priekšnoteikumiem, taču, tā kā Eiropas tiesiskais regulējums neparedz tiesību aktu unifikācijas un tuvināšanas pasākumus, vienīgi dalībvalstis nosaka kritērijus, kādus šajā jomā — īpaši nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanas gadījumā — piemēro, vai nu, pamatojoties uz līgumu, vai vienpusēji nosakot katras valsts tiesības uzlikt nodokļus (salīdzināt, piemēram, EKT spriedumu lietā *Gilly*, C-336/96, 24. un 30. punkts). Katras dalībvalsts kompetentās iestādes šo mērķi īsteno, noslēdzot konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu un praktiski piemērojot to pārrobežu gadījumos.

Īstenojot savas kompetences, dalībvalstīm saskaņā ar EKT iedibināto judikatūru jāievēro LESD noteiktie pienākumi. Dalībvalstīm nav tiesību diskriminēt personas to valstspiederības dēļ. Tāpat arī dalībvalstīm ir aizliegts piemērot nepamatotus pamatbrīvību ierobežojumus. Jo īpaši šie principi jāpiemēro tieši migrējošiem darba ņēmējiem, pie kuriem pieder arī pārrobežu darba ņēmēji. Lai gan Šveice nav Eiropas Savienības dalībvalsts, tai tomēr attiecīgi jāievēro 1999. gada 21. jūnijā noslēgtais nolīgums par personu brīvu pārvietošanos, kurā noteikts, ka citu dalībvalstu darba ņēmējiem (tostarp pārrobežu darba ņēmējiem) piemēro tādus pašus nodokļu atvieglojumus kā vietējiem darba ņēmējiem (Nolīguma I pielikuma 9.panta 2. punkts).

Lūgumraksta iesniedzējam nodarītais kaitējums nav uzskatāms par viņam pienākošos migrējošā darba ņēmēja tiesību pārkāpumu. Šādu situāciju drīzāk radījis tas, ka viņš vai viņa konsultanti ilgāku laiku nav pareizi izpratuši spēkā esošajā konvencijā par nodokļu dubultās

uzlikšanas novēršanu noteikto kompetenču sadalījuma tiesisko regulējumu nodokļu uzlikšanas jomā. Par šo nepareizo izpratni atbild vienīgi lūgumraksta iesniedzējs. Ņemot vērā minētos principus, kā arī nesaskaņoto tiesību aktu dēļ, pat šāds kompetenču sadalījums nodokļu uzlikšanas jomā nav uzskatāms par iejaukšanos lūgumraksta iesniedzēja tiesībās.

Attiecībā uz lūgumraksta iesniedzēja otro ierosinājumu jāteic, ka dalībvalstis (un Šveice) principā var brīvi vienoties par mehānismiem, kas līdzīgi šajā ierosinājumā minētajiem mehānismiem. Tomēr brīvas pārvietošanās (šajā gadījumā: darba ņēmēju) principi šādu rīcību nenosaka par obligātu. Kā jau tika minēts, šādu regulējumu principā nosaka attiecīgās valstis.”